

RENOS K. PAPADOPOULOS
(COORDONATOR)

Tratat de psihologie jungiană

Teorie, practică și aplicații

Traducere din engleză de

Lavinia Țânculescu, Ștefania Gubavu
și Mirela Foghianu

Cuprins

- 7 *Note despre autori*
- 13 *Cuvânt-înainte*
MARIO JACOBY
- 17 *Prefață*
RENOS K. PAPADOPOULOS
- 19 *Introducere*
RENOS K. PAPADOPOULOS
- 25 **Partea I Teorie**
- 27 *Capitolul 1. Epistemologia și metodologia lui Jung*
RENOS K. PAPADOPOULOS (trad. Lavinia Țânculescu)
- 83 *Capitolul 2. Inconștientul: personal și colectiv*
CHRISTOPHER HAUKE (trad. Lavinia Țânculescu)
- 108 *Capitolul 3. Arhetipurile*
ANTHONY STEVENS (trad. Lavinia Țânculescu)
- 132 *Capitolul 4. Umbra*
ANN CASEMENT (trad. Lavinia Țânculescu)
- 155 *Capitolul 5. Anima/animus*
VERENA KAST (trad. Ștefania Gubavu)
- 176 *Capitolul 6. Tipuri psihologice*
JOHN BEEBE (trad. Lavinia Țânculescu)
- 204 *Capitolul 7. Sinele*
WARREN COLMAN (trad. Mirela Foghianu)

- 6 231 **Partea a II-a** Psihoterapie
- 233 *Capitolul 8. Transfer / Contratransfer*
ANDREW SAMUELS (trad. Lavinia Țânculescu)
- 256 *Capitolul 9. Procesul de individualizare*
MURRAY STEIN (trad. Lavinia Țânculescu)
- 279 *Capitolul 10. Imaginația activă*
JOAN CHODOROW (trad. Ștefania Gubavu)
- 314 *Capitolul 11. Visele*
MARY ANN MATTOON (trad. Ștefania Gubavu)
- 335 **Partea a III-a** Aplicații
- 337 *Capitolul 12. Alchimie*
STANTON MARLAN (trad. Mirela Foghianu)
- 376 *Capitolul 13. Religia*
RODERICK MAIN (trad. Ștefania Gubavu)
- 410 *Capitolul 14. Artele*
CHRISTIAN GAILLARD (trad. Mirela Foghianu)
- 473 *Index*

Note despre autori

John Beebe, MD, unul dintre foștii președinți ai Institutului C.G. Jung din San Francisco, s-a specializat în aspecte legate de personalitate și caracter. Este autorul lucrării *Integrity in Depth* (1992) și editorul culegerii de texte *Terror, Violence and the Impulse to Destroy: Perspectives from Analytical Psychology* (2003). Ca editor fondator al *Revistei Bibliotecii Institutului C.G. Jung din San Francisco* și primul editor din Statele Unite pentru *Journal of Analytical Psychology*, își continuă activitatea în calitate de consultant senior pentru ambele publicații, precum și pentru *Journal of Jungian Theory and Practice*.

Ann Casement, FRAI¹, FRSM², este analist formator în cadrul Association of Jungian Analysts din Londra, a cărei reprezentantă este în cadrul Comitetului Executiv al Asociației Internaționale de Psihologie Analitică (International Association of Analytical Psychology – IAAP). Este membru fondator al International Neuro-Psychoanalysis Society. În prezent conduce cercetări în domeniul reglementărilor statutare în cadrul Universității din Londra, scrie pentru *The Economist* și pentru o serie de publicații științifice și este editor asistent pentru *Journal of Analytical Psychology*. Cea mai recentă carte a sa este *Who Owns Psychoanalysis?* (2004)

Dr. **Joan Chodorow** este analist și membru în comitetul științific al Institutului C.G. Jung din San Francisco. Ține prelegeri și predă atât în Statele Unite, cât și la nivel mondial. Fost președinte al American Dance Therapy Association, este autorul cărții *Dance Therapy and Depth Psychology: The Moving Imagination* (1991) și editor al cărții *Jung on Active Imagination* (1997). Lucrările sale timpurii apar în *Authentic Movement: Essays by Mary*

¹ Fellow of the Royal Anthropological Institute (membru al Institutului antropologic regal). (N. red.)

² Fellow of the Royal Society of Medicine (membru al Societății regale de medicină). (N. red.)

8 *Whitehouse, Janet Adler, and Joan Chodorow (1999)*, iar următoarea carte care se pregătește să apară este *Active Imagination: Healing from Within*. Pe lângă articole și cărți apărute în limba engleză, lucrările sale au fost traduse și în limbile bulgară, cehă, daneză, olandeză, franceză, germană, ebraică, italiană, japoneză, coreeană, poloneză, rusă și spaniolă.

Warren Colman este analist formator în cadrul Society of Analytical Psychology și în cadrul British Association of Psychotherapists și membru cu drepturi depline în cadrul Society of Couple Psychoanalytic Psychotherapists. Conferențiază, predă și supervizează în Marea Britanie, Suedia, Polonia și Rusia și își desfășoară practica privată în St. Albans, Marea Britanie. Este editor asistent pentru *Journal of Analytical Psychology* și a publicat numeroase articole pe diverse teme, incluzând câteva pe tema Sinelui.

Christian Gaillard este în prezent președintele IAAP. Deține un doctorat în psihologie și este analist formator și fost președinte al French Society of Analytical Psychology. Este profesor la École nationale supérieure des Beaux-Arts din Paris, conferențiind și la Universitatea René Descartes și la Institutul C.G. Jung din Paris. A fondat și a condus *Cahiers de Psychologie de l'Art et de la Culture*, a fost pentru o lungă perioadă coeditor-șef pentru *Cahiers Jungiens de Psychanalyse*, iar în prezent este membru al comitetului internațional de editori al *Journal of Analytical Psychology*, al publicației *Harvest: International Journal for Jungian Studies* și al publicației *Anima*. A publicat numeroase articole și capitole de carte. Cartea sa, *Jung* (ediția a III-a, 2001), este tradusă în câteva limbi străine; alte publicații includ *Le Musée imaginaire de Carl Gustav Jung (1998)*, *Les Évidences du corps et la vie symbolique (2000)* și *Donne in mutazione (2000)*.

Christopher Hauke este analist jungian și practică în Londra. Predă studii psihanalitice la Goldsmiths College, Universitatea din Londra. Este coeditor (cu Ian Alister) al cărții *Jung and Film: Post-Jungian Takes on the Moving Image (2001)* și (tot cu Ian Alister) al volumului *Contemporary Jungian Analysis (1998)* și autorul cărții *Jung and the Postmodern: The Interpretation of Realities (2000)* și *Human being Human: Culture and the Soul (2005)*. Implicarea sa în producția cinematografică se leagă de viitoarea sa carte *What Makes Movies Work? Unconscious Process and the Film-maker's Craft*.

Verena Kast este analist jungian formator și unul dintre foștii președinți ai IAAP și ai Swiss Association for Analytical Psychology. A obținut doctoratul în psihologie de la Universitatea din Zürich. Este profesor de psihologie la Universitatea din Zürich, profesor și analist formator la Institutul C.G. Jung din Zürich. A publicat optsprezece cărți în limba germană, dintre care trei — *The Nature of Loving, A Time to Mourn* și *The Creative Leap* — au fost traduse și în limba engleză. Lucrările sale au fost, de asemenea, traduse și în limbile chineză, cehă, daneză, greacă, maghiară, italiană, japoneză, lituaniană, portugheză, spaniolă și suedeză (și română — N.t.). *Joy, Inspiration, and Hope* (1991) este prima sa carte publicată original în limba engleză.

Dr. **Roderick Main** este lector în studii psihanalitice la Universitatea din Essex. Este editorul lucrării *Jung on Synchronicity and the Paranormal* (1997) și autorul cărții *The Rupture of Time: Synchronicity and Jung's Critique of Modern Western Culture* (2004), precum și a multor capitole de carte și articole de psihologie jungiană și studii în domeniul religiei.

Dr. **Stanton Marlan** este analist jungian cu practică privată și analist profesor și formator în cadrul Inter-Regional Society of Jungian Analysts. Este președintele Pittsburgh Society of Jungian Analysts și membru al New York Association for Analytical Psychology. Este profesor adjunct de psihologie clinică la Universitatea Duquesne și certificat atât în psihologie clinică, precum și în psihanaliză de către American Board of Professional Psychology. Este membru al Academy of Psychoanalysis și președinte al Comisiei de Mentorat și a activat în comitetul director al American Board for Accreditation in Psychoanalysis. Este editorul *Journal of Jungian Theory and Practice*, autorul cărții *The Black Sun: The Alchemy and Art of Darkness* (2005) și editorul altor două cărți apărute anterior pe teme de alchimie. A conferențiat pe scară largă în Statele Unite, Europa și Asia. Interesele sale academice includ psihologia arhetipurilor, filosofia ezoterică, alchimia și Kabbala, teoria critică, filosofia continentală și religiile asiatice.

Mary Ann Mattoon a activat ca analist jungian în Minneapolis, Minnesota, de când a finalizat studiile Institutului C.G. Jung din Zürich. Ulterior, după ce a obținut titlul de doctor, a predat psihologie jungiană la Universitatea din Minnesota și a participat la fondarea Minnesota Jung

10 Association. Publicațiile sale includ volume editate ale lucrărilor prezentate la Congresele Asociației Internaționale de Psihologie Analitică.

Dr. **Renos K. Papadopoulos** este profesor de psihologie analitică la Universitatea din Essex, profesor asociat la Universitatea Middlesex, membru asociat al British Psychological Society și analist formator al Independent Group of Analytical Psychologists. Este consultant în psihologie clinică la Clinica Tavistock și psihoterapeut instructor în psihoterapie sistemică de familie. Este editorul publicației *Harvest: International Journal for Jungian Studies*, a fost primul președinte al Comisiei Academice din cadrul IAAP și membru fondator al International Association for Jungian Studies. A publicat în domenii precum: psihologie analitică, terapie de familie, psihologie clinică și s-a specializat și în lucrul cu refugiații. În calitate de consultant al Națiunilor Unite și al altor organizații, a lucrat cu supraviețuitori ai violențelor politice din multe părți ale lumii.

Andrew Samuels este profesor de psihologie analitică al Universității din Essex, profesor asociat de studii psihanalitice la Goldsmiths College, Universitatea din Londra, profesor onorific de psihologie și studii de terapie la Universitatea Roehampton și analist formator al Society of Analytical Psychology. Printre cărțile sale, traduse în nouăsprezece limbi, se numără: *Jung and the Post-Jungians* (1985), *The Father: Contemporary Jungian Perspectives* (1985), *A Critical Dictionary of Jungian Analysis* (cu Bani Shorter și Fred Plaut) (1986), *The Plural Psyche: Personality, Morality and the Father* (1989), *Psychopathology: Contemporary Jungian Perspectives* (1989), *The Political Psyche* (1993) și *Politics on the Couch: Citizenship and the Internal Life* (2001).

Dr. **Murray Stein** este analist formator în cadrul International School of Analytical Psychology din Zürich. Este membru fondator al Inter-Regional Society for Jungian Analysts și al Chicago Society of Jungian Analysts și a fost președintele IAAP din 2001 până în 2004. A scris o serie de cărți, incluzând *Jung's Treatment of Christianity* (1985), *In MidLife* (1983) și *Jung's Map of the Soul* (1998). Este editorul seriei *Jungian Analysis* (Open Court) și editor pentru Chiron Publications, unde a îngrijit lucrările din cadrul Chiron Clinical Series.

Anthony Stevens este membru al Independent Group of Analytical Psychologists și al Royal College of Psychiatrists. Pe lângă specializarea sa în medicină (Oxford, 1963), are două specializări onorifice în psihologie experimentală (Reading, 1955; Oxford, 1959) și un titlu doctoral în științe medicale (Oxford, 1973) obținut pe baza cercetării comportamentului de atașament la copiii orfani greci, lucrare supervizată de regretatul dr. John Bowlby. Este autorul a douăsprezece cărți, ultima fiind *Archetype Revisited: An Updated Natural History of the Self* (2002).

Cuvânt-înainte

MARIO JACOBY

De ce este necesar un nou *Tratat de psihologie jungiană* acum, la aproape jumătate de secol de la moartea lui Jung? De-a lungul anilor, nu am văzut oare deja o multitudine de lucrări care au încercat să răspândească ideile lui, descriind, explicând, discutând, apreciind, dar și criticând caracterul de noutate adus de acestea? Pot menționa câteva dintre cele mai importante exemple: J. Jacobi, *The Psychology of C.G. Jung* (1939), M.-L. von Franz, *C.G. Jung: His Myth in our Time* (1975), E. Humbert, *Jung* (1983), Polly Young-Eisendrath și Terence Dawson (editori), *The Cambridge Companion to Jung* (1997), Murray Stein, *Jung's Map of the Soul* (1998) și așa mai departe. Cu toate acestea, până în 2006, tema „Jung” este, cu siguranță, neepuizată.

Dimpotrivă: acest *Tratat* vine la timp și este mai mult decât bine-venit. Este scris de o serie de analiști jungieni din a doua și a treia generație, experimentați și foarte cunoscuți, în special din zona anglo-saxonă. Acești autori sunt experți în domeniul lor. Fiecare dintre ei are o cunoaștere și o considerație profunde pentru activitatea lui Jung și își începe capitolul prin a conecta subiectul pe care îl tratează la concluziile fundamentale ale lui Jung. Autorii abordează apoi subiectul, luând în considerare perspective mai recente și, spre final, dar nu mai puțin important, își prezintă experiențele și contribuțiile personale. În acest fel, cititorul poate avea o înțelegere profundă a ideilor exprimate de Jung, urmată de aplicațiile terapeutice practice ale acestora și de adaptările la nevoile vremurilor actuale. Ca o privire de ansamblu, este încă o dată evident faptul că ruptura și animozitatea dintre analiștii freudieni și cei jungieni s-au atenuat considerabil. Există din ce în ce mai multe puncte de convergență între cele două abordări ale psihologiei abisale, în special atunci când vine vorba despre aspectele legate de aplicarea practică a acesteia — la bine și la rău.

Este imposibil să fie abordate toate temele importante pe care acest *Tratat* le propune și le discută. În mod particular, aș dori să insist asupra unei teme, considerând că se oferă o perspectivă originală asupra fundamentelor pe care este bazată teoria jungiană și că, are de asemenea, impact asupra altor teme individuale abordate de alți autori în cadrul acestei lucrări. Această temă apare în capitolul „Epistemologia și metodologia lui Jung”, un capitol vast, semnat de editorul acestui *Tratat*, profesorul Papadopoulos.

În acest eseu filosofic, care, deși dens și cu greutate, este minuțios scris și într-un stil cu care merită să te lupți să-l înțelegi, autorul dezvoltă ideea conform căreia Jung ar fi îmbrățișat două epistemologii opuse, de care Jung nu ar fi fost întru totul conștient. Papadopoulos le denumește „ignoranța socratică și cunoașterea gnostică” la Jung.

Ce se înțelege prin „ignoranța socratică”? Oricărui elev de liceu îi este, probabil, familiar celebrul dicton al lui Socrate „Știi că nu știi nimic”. În legătură cu acesta, Papadopoulos menționează, printre alte exemple, atitudinea lui Jung de a „se împotrivi cu vehemență afirmațiilor generalizatoare de tipul «Nu e nimic altceva decât», în special în situația interpretării viselor”. El îl citează pe Jung: „Interpretarea stereotipă a motivelor onirice e de respins ... suntem mereu siliți să ne mărturisim neștiința în fața fiecărui vis și, renunțând la toate părerile preconceptuate, să ne pregătim sufletește pentru ceva complet neașteptat”. (1948/2013, § 543). Pe de altă parte, opera lui Jung este plină de afirmații radicale și de credințe imuabile, iar aici, Papadopoulos vorbește despre „cunoașterea gnostică sau epistemologia gnostică”. Prin urmare, potrivit lui Papadopoulos, „deschiderea agnostică și epistemologică alternează cu propriul gnosticism al lui Jung, caracterizat de credința de nezdruccinat în corectitudinea propriilor sale afirmații și teorii generale”.

Când vine vorba despre contextul clinic, această epistemologie „gnostică” produce la Jung o atitudine care este complet contrastantă cu deschiderea sa socratică. Precum menționează Papadopoulos, în mod corect, Jung era știut a fi, în mod explicit, destul de directiv față de analizanții săi, spunându-le ce acțiuni specifice să facă și ce direcție să dea vieții lor. Există multe exemple ale acestei tendințe, în special în scrisorile adresate persoanelor care-i cereau sfatul (C.G. Jung, „Letters”, lucrare editată de G. Adler și A. Jaffé).

Cred că înțelegerea și diferențierea între aceste două epistemologii opuse sunt esențiale pentru orice specialist jungian și, de altfel, pentru orice analist. Poate că ambele epistemologii au ceva bun de oferit, iar

cea ce este cel mai important pentru noi este să fim foarte conștienți și să alegem cea mai potrivită dintre acestea două, în funcție de specificul situației. Pe de o parte, spiritul deschis al întrebărilor socratice este foarte folositor: Socrate a fost considerat a fi un fel de moașă, pentru că, prin modul în care adresa întrebările, putea aduce la viață, mai exact în lumina conștiinței, atitudini nereflectate, luate ca atare, niciodată contestate. Pe de altă parte, este firesc să ai nevoie de anumite convingeri pentru a te plasa pe un teren suficient de sigur. Pentru cei mai mulți dintre analiștii generației timpurii, acest tip de stâlp de siguranță a fost oferit de identificarea completă cu ideile exprimate de Jung. „Jung spunea mereu” era o expresie naturală a acestei atitudini, care oferea o reasigurare atât de necesară.

Aceasta nu mai e atât de necesară în vremurile noastre, precum se vede și la autorii capitolelor acestei cărți; ei respectă moștenirea provenită de la Jung, dar nu repetând papagalicește ceea ce el a spus, ci dezvoltând teoria și practica psihologiei analitice prin intermediul propriilor lor abordări. Din acest motiv, acest *Tratat* reprezintă o contribuție oportună, competentă și inestimabilă la studiul sistematic asupra ultimelor tendințe în psihologia jungiană.

Dr. Mario Jacoby
Conferențiar, analist formator și supervisor la
C.G. Jung Institute și International School for
Analytical Psychology (ISAP) din Zürich

Prefață

RENOS K. PAPADOPOULOS

Această carte, primul *Tratat de psihologie jungiană*, este rodul unui aport intelectual considerabil, al sensibilității analitice și al muncii multor persoane, de-a lungul unei remarcabile perioade de timp. Coordonarea multor autori eminenți este o sarcină plină de satisfacții, cu toate că nu este întotdeauna simplă. Pe parcurs, au existat numeroase dificultăți și rezultatul final a durat mai mult decât a fost inițial planificat. Le sunt recunoscător tuturor autorilor pentru persistența, răbdarea și profesionalismul lor. Fiecare dintre ei a muncit din greu pe parcursul tuturor etapelor de pregătire și producție a cărții.

Forța unei lucrări de acest gen depinde în mod substanțial de maniera în care fiecare filon de psihologie jungiană este reprezentat în lucrare, din ambele perspective, atât din punct de vedere teoretic, cât și din punct de vedere cultural și geografic. Regret sincer că, din cauze logistice și considerații de natură financiară, majoritatea autorilor sunt din Marea Britanie și Statele Unite ale Americii. Având în vedere, însă, că acești autori sunt autorități de prim rang în domeniile lor, nu cred că lucrarea a avut de suferit în vreun mod semnificativ.

Pe lângă autori, multe alte persoane au susținut, direct sau indirect, apariția acestei lucrări. În mod deosebit, le sunt recunoscător colegilor mei de la Centrul pentru Studii Psihanalitice din cadrul Universității din Essex, profesorilor Andrew Samuels, Karl Figlio, Bob Hinshelwood, Joan Raphael-Leff și Dr. Roderick Main, precum și colegilor mei de la Clinica Tavistock, în special Emiliei Dowling, lui Judith Bell și Ritei Harris. Lui Mario Jacoby i se cuvin mulțumiri speciale pentru faptul că a fost de acord să scrie Prefața acestei lucrări; în ciuda tuturor angajamentelor sale în întreaga lume, domnia sa a acceptat cu generozitate această sarcină suplimentară.

Kate Hawes (editor), Nicola Ravenscroft (editor de producție), Claire Lipscomb (asistent editorial senior) și Katharine Grummett (specialist în marketing), toate din cadrul Routledge, au fost de un real ajutor și ne-au încurajat, în special în perioadele dificile. Christine Firth a fost un excelent corector, la fel ca Lisa Footitt care a lucrat cu pricepere la realizarea Indexului.

Îi sunt, de asemenea, recunoscător lui Bobbi Whitcombe, care a editat capitolul doamnei profesor Verena Kast cu competența unui expert. Bobbi (care a finalizat un master în studii jungiene și post-jungiene la Universitatea din Essex) este psihoterapeut de orientare psihodinamică, scriitor, profesor și editor independent.

Imaginea de pe coperta cărții este un produs compus dintr-o pictură executată de Michelle Papadopoulos și o finisare grafică digitală executată de Olga Papadopoulos, fiicele mele cele dragi! Le sunt recunoscător pentru abilitățile lor, precum și pentru timpul, efortul și dedicarea pe care le-au pus în acest proiect.

Susținerea lui Noel Taylor a fost indispensabilă în toate aspectele legate de computer (mă refer aici atât la programe, cât și la aparat în sine). Apreciem foarte mult cunoștințele, eficiența și răbdarea sa.

Și de data aceasta, Nina, soția mea, m-a susținut în mod constant, m-a încurajat și a fost extrem de altruistă.

Aceste mulțumiri nu ar putea fi complete fără să menționez suportul primit de la prietenii mei excepționali din Essex.

Introducere

RENOS K. PAPADOPOULOS

Cu cât pătrundem mai departe în înțelegerea psihicului, cu atât mai prudenți trebuie să fim în ceea ce privește terminologia, pentru că aceasta poartă amprenta istoriei și este încărcată de prejudecăți. Cu cât pătrundem mai adânc în problemele de bază ale psihologiei, cu atât ajungem mai în apropierea reprezentărilor care sunt prejudiciate filosofic, religios și moral. De aceea, ar trebui abordate doar extrem de prudent.

(C.G. Jung, 1935/2014, OC 18/1, § 116)

Jung a rostit aceste cuvinte de atenționare în timpul celebrei sale serii de conferințe pe care a susținut-o la Clinica Tavistock în 1935. La aceeași clinică, exact șaptezeci de ani mai târziu, scriu această Introducere, complet conștient de faptul că, departe de a fi depășite, cuvintele sale, astăzi, sunt încă extrem de pertinente.

În ultimii ani, am asistat la o extraordinară proliferare, pe toate fronturile, a activităților din sfera psihologiei analitice: publicații — reviste, cărți, site-uri; evenimente culturale, artistice sau de alte genuri; cursuri și proiecte academice; asociații, conferințe, chiar și companii cu scop comercial. În plus, orizontul activității jungiene a depășit cu mult ariile clinică și culturală și s-a extins în domenii din ce în ce mai diverse — de la management organizațional și al resurselor umane la critică de film și programe de intervenție dedicate refugiaților. Toate acestea au creat tomuri de literatură relevantă care trebuie digerată, revăzută, reexaminată și, în cele din urmă, analizată. În plus, aceasta trebuie pusă în oglindă cu opera originală a lui Jung pentru a se asigura că se fac o comparație și o reevaluare potrivite într-o manieră sistematică. Acesta este, într-adevăr, un proiect colosal.

Momentul și condițiile pentru un astfel de proiect sunt propice, în special datorită volumului imens de material de natură jungiană care necesită, cât de curând, o atenție sporită, înainte ca acest volum de informații să devină încă și mai mare și imposibil de gestionat. De asemenea, noul fenomen constituit de apariția programelor academice de studii jungiene oferă cea mai bună susținere posibilă pentru un astfel de demers. Este important de subliniat faptul că apariția programelor de studii jungiene (care includ, în mod evident, și studiul despre post-jungieni), în universități, reprezintă o dezvoltare mai mult decât bine-venită în lumea jungiană care, până de curând, a fost dominată exclusiv de analiști-clinicieni. Cercetătorii jungieni din zona academică nu doar că își pot dedica timpul, energia și resursele pentru a revizui acest material cu rigoarea științifică ce îi caracterizează, ci sunt și mai puțin influențați de scindările și disidența care au marcat comunitatea jungiană ani la rând.

Prin urmare, acesta este momentul oportun să se demareze un astfel de proiect care presupune un grad ridicat de rigoare științifică și care va avea menirea de a îmborsă și pregăti acest material pentru a răspunde aspectelor relevante astăzi. Va fi necesar ca unul dintre principalele aspecte ale acestui proiect să fie caracterul său sistematic, pentru că domeniul jungian, aproape oglindind opera lui Jung, s-a dezvoltat „natural” (dacă nu chiar întâmplător) fără a urma vreun plan și fără a avea parte de o elaborare ulterioară a fiecărui concept și proces nou-introdus.

Jung a punctat, în mod corespunzător, că terminologia este „specifică momentului și influențată de acesta” și, de aceea, este esențial ca noi să ne oprim puțin și să reevaluăm, nu doar scrierile lui Jung, ci și literatura jungiană ce le-a urmat, pentru a le evalua „prejudecățile” determinate de momentul istoric în care au fost scrise, precum și toate celelalte variabile care le-au influențat. Jung a fost complet conștient de faptul că nu doar formularea teoriilor (și a terminologiei lor) poate fi subiectul „prejudecăților”, ci inclusiv conceptualizarea a ceea ce constituie subiectul în cauză, adică, „ideile” despre „problemele de bază” pot fi ele însele „subiectul prejudecăților filosofice, religioase și morale”. De fapt, avertismentul lui Jung sugerează necesitatea desfășurării unei activități esențiale pe care un clinician sau un cercetător trebuie să o întreprindă cu mult înainte încă de a începe să discute despre validitatea unui concept sau a unui proces. Această activitate are în vedere studierea ipotezelor în sine pe care se bazează teoriile și tehnicile. Fără această cercetare fundamentală, Jung ar putea să ne atenționeze cum că suntem în pericol de a accepta, nereflectat, o sumă mult mai largă de ipoteze care pot fi supuse „prejudecății”

nu doar la nivelul formulării lor logice, ci și din cauza influențelor de natură „religioasă” și „morală”. Acest lucru înseamnă că pericolele nu sunt doar în zona lipsei de acuratețe teoretică sau a lipsei de eficiență clinică, ci și a adoptării, fără să realizăm, a unui cadru ale cărui proveniență și implicații nu ne sunt cunoscute. Fără să fim în întregime conștienți de contextele în care un anumit concept s-a dezvoltat, ar fi ușor să ne abatem orbește pe căi ce ne-ar conduce la destinații neașteptate, cu consecințe imprevizibile.

Iată de ce este crucial ca acest volum din ce în ce mai mare de literatură jungiană să fie periodic revizuit, iar *Tratatul* de față se bazează, cu tărie, pe ideea că această sarcină a fost înțeleasă. În modul său extrem de modest, *Tratatul* aspiră la continuarea dezvoltării acestui proiect, prin încercarea de a oferi o serie de puncte de vedere solide cu privire la câteva teme jungiene centrale. Cu toate că nicio lucrare de asemenea calibru nu poate pretinde a fi completă nici în ceea ce privește orizontul, nici conținutul său, ne-am străduit să selectăm cele mai relevante teme actuale și să le tratăm în cel mai bun mod posibil prin oferirea unor puncte de vedere riguroase și critice asupra acestora.

Caracterul de unicitate al acestui *Tratat* constă în aceea că a fost conceput să abordeze într-o manieră comprehensivă, sistematică și competentă câteva dintre temele centrale ale operei lui Jung. O astfel de muncă titanică nu poate fi realizată de un singur autor. Este nevoie de un grup de specialiști, autorități în domeniul lor din cadrul psihologiei jungiene, și asta este exact ce și-a propus acest *Tratat*; acesta este motivul pentru care autorii au fost selectați dintre cei mai semnificativi scriitori jungieni contemporani reprezentând, pe cât posibil, diferite școli de gândire precum și diferite zone geografice. Cu toate acestea, din nefericire și cumva de așteptat, marea lor majoritate provin din zone unde se vorbește nativ limba engleză, din cauza dificultăților legate de obținerea unor traduceri fidele și convenabile din punct de vedere financiar din alte limbi.

Inițial, s-a preconizat că fiecare capitol va avea o structură uniformă asigurând astfel că fiecare temă va fi tratată în același mod sistematic. În plus, autorii au fost încurajați să scrie într-o manieră accesibilă unei populații largi de cititori, fără, însă, ca textul să fie simplist.

Structura originală a fiecărui capitol includea următoarele:

- O scurtă introducere în care autorul plasează tema în contextul operei jungiene și îi examinează importanța și relevanța dintr-un punct de vedere general.